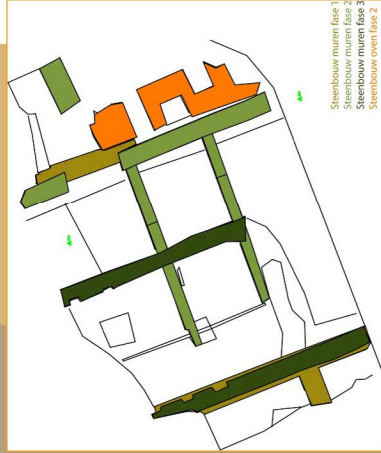
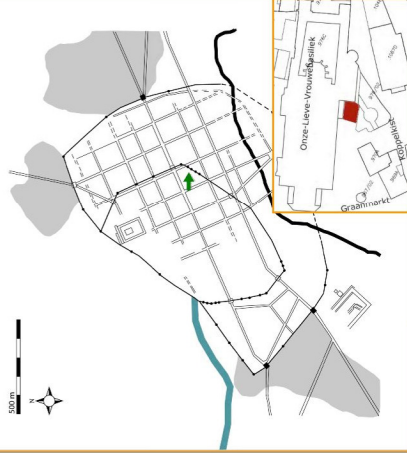

Het archeologisch onderzoek op het Vrijthof te Tongeren. Een ontbrekend puzzelstuk tussen de Basiliek en de Romeinse toren.

1. Van 15 juni tot 27 oktober 2007 werd op het Vrijthof te Tongeren een archeologisch onderzoek uitgevoerd door ARON bvba in opdracht van Technum en de stad Tongeren. De werken werden betaald door de Nationale Loterij en de stad Tongeren. De aanleiding hiervoor waren de ondergrondse werken aan het Atriumproject, een regionaal bezoekerscentrum dat zowel de site met de Romeinse toren op het Vrijthof als de toekomstige museumkelder onder de basiliek voor het publiek zal ontsluiten.

3. De middeleeuwse sporen beperkten zich voornamelijk tot verschillende muurfundamenten, ondermeer van de oude kapittelzaal van het monasterium. Deze fundamenten waren gelegen in en op een dik pakket 'zwarte laag': een gehomogeniseerd donker pakket te dateren van laat-Romeins tot vroeg-middeleeuws met veel aardewerk, dierenbeenderen, glas en enkele munten. Staalnames voor natuurwetenschappelijk onderzoek moeten nog uitsluitel geven over de opbouwlagen van dit pakket of het herkennen van eventuele loopvlakken. Onderaan in deze zwarte laag werden ook twee zuiltrommels van een Jupiterzuil gevonden. De twee geschubde trommels tonen elk het reliëf van een godheid: de zonnegod Sol en Juno, de echtgenote van Jupiter.

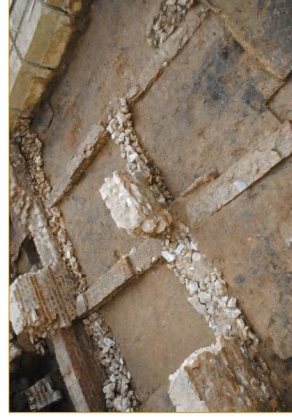
4. De eerste Romeinse muur met aansluitende mortelvloer werd reeds op één meter onder het straatniveau aangetroffen. Uiteindelijk konden minimum drie verschillende steenbouwfases en twee brandlagen herkend worden. Enkele noordoost lopende muren konden, zoals verwacht, gekoppeld worden aan de opgegraven woning onder de basiliek en aan de muren ten noorden van de Romeinse toren. Dat de gevonden sporen deel uitmaakten van het grote complex onder de basiliek bleek ook uit de duizenden frescofragmenten in dezelfde schilderijstijl als de fresco's uit de eerdere opgravingen.

Enkele grote stukken die in situ bewaard waren onder de laatste brandlaag, toonden ondermeer een afbeelding van een staand figuur omgeven door een waterscene.

Anderen interessante vondsten waren een stenen waterkanaal onder de mortelvloer met gestempelde pannen, resten van een planken vloer die nog in in situ bewaard was en een zeer goed bewaarde keukeninrichting met ondermeer een oven uit dakpannen.

De pre-Flavisch sporen konden op deze site niet worden onderzocht door de bepaling dat slechts tot op de verstoringdiepte van de bouwwerken kan worden opgegraven.

Het verdere (materiaal)onderzoek en de analyse van genomen monsters zullen in de nabije toekomst nog meer informatie geven over de dateringen van de verschillende fases.

2. Het onderzoeksgebied situeerde zich vlak langs het zuidportaal van de Onze-Lieve-Vrouwbasiliek en was dus zowel binnen de 2de- als de 4de-eeuwse stadsmuren van Tongeren gelegen. In het verleden werden reeds verschillende aansluitende zones onderzocht, ondermeer door de opgravingen onder de basiliek en de zone rond de Romeinse toren. Dit onderzoek was dus als het ware een laatste puzzelstuk waarbij, zoals verwacht, de verbinding gemaakt kon worden tussen de sporen onder de basiliek en de resten rondom de toren. Stratigrafisch kan de site in 2 grote periodes opgedeeld worden: de middeleeuwse en de Romeinse.

Oprichtgever: Technum Tractebel Engeneering / Stad Tongeren

Project: TO-10-VR

Datum: 15/6 tot 27/10/2010. Rapportage verwacht voorjaar 2011.

Team: Patrick Reygel, Elke Wesemael, Dries Pauwels, Veerle Pauwels,

Inge Van de Staey, Petra Driesen, Natasja De Winter

Wetenschap. beg.: Alain Vanderhoeven en Geert Vynckier (VIOE Tongeren)

ARON bvba

Archeologisch Projectbureau

Diestersstraat 44 / bus 201 — 3800 Sint-Truiden

www.aron-online.be — info@aron-online.be

tel/fax: 011/72.37.95

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau